

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets president
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

24/1835-

16. mai 2024

Svar på spørsmål nr. 1997 til skriftlig besvarelse – utskrivningsklare pasienter ved det enkelte sykehus

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 8. mai 2024 med følgende spørsmål nr. 1997 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud:

Kan statsråden legge frem en månedlig oversikt over utskrivningsklare pasienter på hvert enkelt sykehus siden 1.1.2021, samt hvor mange av disse pasientene som har blitt reinnlagt med samme diagnose innen 14 dager?

Begrunnelse:

Utskrivningsklare pasienter fra sykehusene er en stor utfordring for kommunene, spesialisthelsetjenesten og den enkelte pasienten. Flere kommuner mener mange pasienter, særlig de eldre, skrives ut for tidlig fra sykehusene. Det skaper store utfordringer for pasientene og for en del kommuner som sliter med å gi de et godt tilbud. Sykehusene hevder ofte at mange overliggere er friske nok til å få et kommunalt tilbud, men at kommunene ikke har kapasitet til å ta dem imot når det beste tilbudet for dem er på sykehjem. Overliggere skaper også en utfordring for en effektiv pasientbehandling på sykehusene, som sliter med økte helsekøer og lengre ventetid for å få behandlinger siden regjeringen tiltrådte.

Å flytte pasienter er en risiko i seg selv, og for mange pasienter og pårørende skaper det stor uro og bekymring når det er uenighet mellom sykehusene og kommunene. Spørsmålsstiller ønsker derfor å vite hvordan utviklingen har vært de siste årene, og det er særlig interessant å vite hvor mange av de som skrives ut fra sykehusene reinnlegges med samme diagnose etter kort tid.

Svar:

Jeg har bedt Helsedirektoratet om å fremskaffe tallene som stortingsrepresentanten etterspør. Den korte fristen har medført begrensninger i hva som er mulig å presentere. Det har ikke vært mulig å koble informasjon om utskrivningsklare pasienter og reinnleggelser, og andel reinnleggelser er kun beregnet for 2021 og 2022.

Utskrivningsklare pasienter er pasienter som har behov for oppfølging i kommunen etter innleggelse i sykehus. Ifølge forskrift om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter er en pasient i somatisk døgnavdeling (eller psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling) utskrivningsklar når lege (eller psykolog) ved helseinstitusjon omfattet av spesialisthelsetjenesteloven vurderer at det ikke er behov for ytterligere behandling ved døgnopphold i helseinstitusjonen. §9 i forskriften regulerer vilkårene for at en pasient er utskrivningsklar. Når en pasient er definert som utskrivningsklar, skal helseinstitusjon omfattet av spesialisthelsetjenesteloven straks varsle kommunen. Dette gjelder ikke for utskrivningsklare pasienter som ikke har behov for et kommunalt helse- og omsorgstjenestetilbud. De fleste pasienter som meldes utskrivningsklare, altså som har et behov for kommunale tjenester etter sykehusopphold, tas imot av kommunen innen døgnskiftet slik at de ikke har overliggerdøgn.

Tallene under viser antall utskrivningsklare pasienter (opphold) per måned fra januar 2021 til og med mars 2024 for helseforetaksområdene. Tallene er basert på de regionale helseforetakene sine månedlige styringsdata, og jeg gjør oppmerksom på at tallene for 2024 er foreløpige. Helsedirektoratet opplyser at frem til innføringen av Helseplattformen ved St. Olavs hospital HF i slutten av 2022, var det en underrapportering av pasienter som ble meldt utskrivningsklare og som ikke hadde overliggerdøgn. Ved Helse Møre og Romsdal HF og Helse Nord-Trøndelag HF er det fortsatt en underrapportering av denne typen opphold. Også i Helse Nord har det de siste årene vært en betydelig økning i antall rapporterte utskrivningsklare opphold uten overliggerdøgn, som helt eller delvis kan skyldes overgangen fra DIPS Classic til DIPS Arena.

Utskrivningsklare pasienter (opphold) 2021												
	Jan	Feb	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des
Sykehuset Østfold HF	919	789	920	817	852	903	901	924	921	1 008	996	997
Akershus universitets-sykehus HF	1 044	993	1 103	1 008	987	1 108	1 107	1 086	1 133	1 076	1 066	1 056
Oslo universitets-sykehus HF	610	637	681	563	634	699	608	559	690	589	683	636
Sykehuset Innlandet HF	926	830	981	790	927	948	778	838	925	844	962	959

Vestre Viken HF	1 043	968	1 103	983	1 048	1 146	1 112	1 096	1 102	1 162	1 254	1 206
Sykehuset i Vestfold HF	707	652	767	696	639	742	670	696	718	744	743	693
Sykehuset Telemark HF	360	329	412	368	360	403	368	391	424	398	432	367
Sørlandet sykehus HF	686	681	717	633	641	655	681	701	684	817	758	866
Lovisenberg diakonale sykehus AS	155	167	194	175	220	249	240	234	261	259	246	259
Diakonhjemmets sykehus AS	421	378	431	376	397	392	396	449	425	455	476	487
Helse Stavanger HF	731	687	767	707	707	802	753	731	791	752	778	836
Helse Fonna HF	478	457	503	466	424	477	447	473	439	487	498	478
Helse Bergen HF	768	733	863	785	788	906	826	844	824	877	910	939
Helse Førde HF	231	214	206	195	199	241	199	229	197	229	238	264
Haraldsplass diakonale sykehus AS	263	263	262	256	265	269	293	264	295	327	293	313
Helse Møre og Romsdal HF	202	222	226	171	197	191	134	205	188	196	217	252
St. Olavs hospital HF	160	151	193	159	145	149	184	182	187	180	224	234
Helse Nord-Trøndelag HF	28	30	49	42	31	62	65	47	59	44	56	59
Helgelands-sykehuset HF	98	92	199	208	235	271	233	217	255	247	277	249
Nordlands-sykehuset HF	384	351	390	394	474	518	504	493	482	483	462	429
Universitets-sykehuset Nord-Norge HF	218	200	272	223	225	233	226	205	248	241	594	710
Finnmarks-sykehuset HF	112	98	118	105	94	132	109	99	124	176	239	233
Totalt	10 544	9 922	11 357	10 120	10 489	11 496	10 834	10 963	11 372	11 591	12 402	12 522

Utskrivningsklare pasienter (opphold) 2022												
	Jan	Feb	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des
Sykehuset Østfold HF	978	903	1 005	951	975	1 015	939	969	1 001	982	1 088	1 086
Akershus universitets-sykehus HF	1 108	966	1 225	1 058	1 125	1 192	1 107	1 145	1 231	1 138	1 252	1 270
Oslo universitets-sykehus HF	600	600	672	578	616	670	637	628	715	675	721	669
Sykehuset Innlandet HF	875	833	968	991	984	977	894	1 005	936	918	997	1 113
Vestre Viken HF	1 136	1 048	1 160	1 116	1 153	1 185	1 077	1 182	1 139	1 177	1 286	1 292
Sykehuset i Vestfold HF	710	664	814	719	722	751	662	728	779	740	769	857
Sykehuset Telemark HF	416	382	431	420	412	428	367	419	420	425	445	499
Sørlandet sykehus HF	786	658	730	695	790	792	763	801	784	769	854	898
Lovisenberg diakonale sykehus AS	168	144	165	176	206	245	221	235	244	213	268	275
Diakonhjemmets sykehus AS	480	451	493	431	441	448	442	433	418	420	426	520
Helse Stavanger HF	757	734	850	832	808	880	801	825	835	825	885	1 119
Helse Fonna HF	501	439	497	445	479	552	474	504	529	521	580	562
Helse Bergen HF	852	847	951	862	920	1 141	1 102	1 133	1 260	1 182	1 172	1 244
Helse Førde HF	259	232	219	251	265	392	382	365	344	361	391	444
Haraldsplass diakonale sykehus AS	326	287	288	281	291	294	310	335	315	293	338	369
Helse Møre og Romsdal HF	228	220	236	195	250	221	213	221	240	200	250	320
St. Olavs hospital HF	202	170	194	180	195	227	217	196	196	198	510	732
Helse Nord-Trøndelag HF	33	39	48	36	44	57	50	52	52	61	49	65

Helgelands- sykehuset HF	132	150	211	211	245	243	248	265	256	300	231	180
Nordlands- sykehuset HF	384	407	505	481	509	526	499	495	480	487	457	471
Universitets- sykehuset Nord- Norge HF	343	333	604	635	684	753	670	643	715	709	555	426
Finnmarks- sykehuset HF	159	131	216	222	230	234	247	242	241	237	206	160
Totalt	11 433	10 638	12 482	11 766	12 344	13 223	12 322	12 821	13 130	12 831	13 730	14 571

Utskrivningsklare pasienter (opphold) 2023												
	Jan	Feb	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des
Sykehuset Østfold HF	1 087	890	1 046	919	949	1 016	905	972	917	1 036	1 043	1 069
Akershus universitets- sykehus HF	1 288	1 176	1 219	1 084	1 075	1 213	1 064	1 170	1 112	1 195	1 271	1 241
Oslo universitets- sykehus HF	693	619	709	587	634	691	579	650	650	662	726	671
Sykehuset Innlandet HF	1 029	948	969	885	932	948	852	894	959	954	1 059	1 011
Vestre Viken HF	1 360	1 189	1 248	1 078	1 143	1 174	1 066	1 227	1 160	1 284	1 297	1 236
Sykehuset i Vestfold HF	854	694	760	608	716	764	677	725	709	739	810	831
Sykehuset Telemark HF	463	377	445	353	409	442	366	417	403	452	428	469
Sørlandet sykehus HF	799	764	883	730	749	764	706	721	724	805	813	837
Lovisenberg diakonale sykehus AS	288	207	232	196	218	222	211	261	204	218	240	190
Diakonhjemmets sykehus AS	455	330	420	357	358	376	309	349	359	358	396	406
Helse Stavanger HF	1 100	969	1 020	918	928	1 049	896	933	891	855	861	898
Helse Fonna HF	543	485	556	460	551	543	476	511	469	478	500	528

Helse Bergen HF	1 277	1 141	1 278	1 108	1 214	1 273	1 035	1 098	1 099	1 005	1 052	1 033
Helse Førde HF	414	329	400	345	377	385	329	326	332	338	302	311
Haraldsplass diakonale sykehus A	384	310	324	290	335	358	322	317	302	288	337	335
Helse Møre og Romsdal HF	316	191	271	160	198	193	223	198	191	186	232	210
St. Olavs hospital HF	761	627	702	618	626	659	558	578	640	666	668	699
Helse Nord-Trøndelag HF	81	48	73	51	61	60	54	61	49	63	71	73
Helgelands-sykehuset HF	181	141	181	160	184	182	179	139	172	171	166	160
Nordlands-sykehuset HF	436	390	424	382	420	425	390	416	425	452	457	422
Universitets-sykehuset Nord-Norge HF	405	366	413	340	404	420	352	337	379	431	422	440
Finnmarks-sykehuset HF	140	154	145	155	144	142	116	124	137	137	152	149
Totalt	14 354	12 345	13 718	11 784	12 625	13 299	11 665	12 424	12 283	12 773	13 303	13 219

Utskrivningsklare pasienter (opphold) 2024

	Jan	Feb	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des
Sykehuset Østfold HF	1 063	985	928									
Akershus universitets-sykehus HF	1 309	1 136	1 029									
Oslo universitets-sykehus HF	696	688	675									
Sykehuset Innlandet HF	1 112	887	858									
Vestre Viken HF	1 223	1 059	1 049									
Sykehuset i Vestfold HF	861	795	754									
Sykehuset Telemark HF	540	455	406									

Sørlandet sykehus HF	818	741	693										
Lovisenberg diakonale sykehus AS	213	164	173										
Diakonhjemmets sykehus AS	380	377	313										
Helse Stavanger HF	922	870	811										
Helse Fonna HF	541	492	450										
Helse Bergen HF	1 081	947	927										
Helse Førde HF	371	285	278										
Haraldsplass diakonale sykehus A	336	265	279										
Helse Møre og Romsdal HF	201	219	194										
St. Olavs hospital HF	711	648	615										
Helse Nord-Trøndelag HF	102	76	71										
Helgelands-sykehuset HF	183	167	121										
Nordlands-sykehuset HF	412	406	337										
Universitets-sykehuset Nord-Norge HF	435	401	411										
Finnmarks-sykehuset HF	151	148	159										
Totalt	13 661	12 211	11 531										

En reinnleggelse er definert som en innleggelse for øyeblikkelig hjelp 1-30 dager etter forrige utskrivning. Helsedirektoratet har i rapporten «*Utskrivningsklare pasienter - Utvikling og variasjon i spesialisthelsetjenesten og forløp etter utskrivning*» fra 2024 blant annet drøftet sammenhenger mellom utskrivningsklare pasienter og reinnleggelser. Direktoratet peker på at andel reinnleggelser kan si noe om i kvaliteten på behandling og oppfølging i sykehus eller kommune, og/eller variasjoner i kvaliteten på samhandlingen mellom disse. Noen reinnleggelser er helt nødvendige, men høy andel reinnleggelser er generelt lite ønskelig både for pasientene og for sykehusene.

Tallene under er Helsedirektoratets beregninger som viser andel reinnleggelser etter et utskrivningsklart opphold i 2021 og 2022. Med tiden som var til rådighet har det ikke vært mulig å beregne reinnleggelser etter 14 dager og heller ikke avgrense til hvorvidt pasienten ble innlagt med samme diagnose. En pasient kan ha flere diagnoser i samme forløp, noe som gjør det vanskelig å avgrense og beregne hvor stor andel av pasientene som bli reinnlagt for samme diagnose som ved forrige innleggelse.

Andel reinnleggelser etter opphold der pasienten ble meldt utskrivningsklar		
Helseforetaksområde	2021	2022
Østfold-området	23,2 %	23,5 %
Akershus universitetssykehus-området	22,0	22,6 %
Oslo universitetssykehus-området	21,9 %	22,1 %
Lovisenberg-området	26,6 %	23,8 %
Diakonhjemmet-området	23,5 %	23,5 %
Innlandet-området	20,4 %	20,4 %
Vestre Viken-området	20,9 %	21,0 %
Vestfold-området	22,9 %	23,2 %
Telemark-området	18,9 %	20,0 %
Sørlandet-området	20,6 %	21,6 %
Helse Stavanger-området	23,6 %	23,6 %
Helse Fonna-området	21,9 %	20,7 %
Helse Bergen-området	23,1 %	23,0 %
Helse Førde-området	20,7 %	20,5 %
Møre og Romsdal-området	17,3 %	18,7 %
St. Olavs hospital-området	17,8 %	15,5 %
Nord-Trøndelag-området	19,7 %	16,2 %
Helgeland-området	20,3 %	21,6 %
Nordland-området	21,9 %	21,2 %
Universitetssykehuset Nord-Norge-området	16,7 %	20,0 %
Finnmark-området	17,1 %	18,5 %
Totalt	21,6 %	21,7 %

I Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonale helse- og samhandlingsplan 2024–2027* har regjeringen sagt at den vil evaluere dagens modell for utskrivningsklare pasienter, herunder forskrift om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter og kostnadsdekning for sykehusene, for å sikre gode pasientforløp med trygge overganger og effektiv ressursbruk. Evalueringen skal gjøres i dialog med kommunesektoren. Regjeringen ønsker også å følge med på utviklingen i

antall overliggerdøgn for pasienter som er meldt utskrivningsklare og antallet pasienter som opplever reinnleggelser etter sykehusopphold.

Med hilsen

Jan Christian Vestre